

Ustekinumab

—
(Stelara®)

U heeft in overleg met uw reumatoloog besloten ustekinumab (Stelara) te gaan gebruiken. Deze folder geeft u informatie over dit medicijn. Heeft u na het lezen nog vragen, dan kunt u deze stellen aan uw reumatoloog of reumaverpleegkundige.

Wat is ustekinumab?

Ustekinumab behoort tot de groep van de 'biologicals'. Deze medicijnen komen uit de biotechnologie. Het zijn medicijnen die uw afweersysteem onderdrukken. Door de ingewikkelde manier van produceren zijn deze medicijnen erg kostbaar. Ustekinumab is een antilichaam dat het effect van interleukines 12 en 23 blokkeert. Dit zijn stoffen die verhoogt zijn bij psoriasis. Interleukines 12 en 23 zorgen ook voor de ontsteking in de huid en/of gewrichten. Ustekinumab krijgt u via injecties.

Wanneer wordt ustekinumab voorgeschreven?

Ustekinumab wordt gebruikt voor de behandeling van de volgende ziekten bij volwassenen:

- Psoriasis
- Artritis psoriatica.

Psoriasis

Psoriasis is een huidaandoening die ontsteking van huid en soms nagels veroorzaakt. Ustekinumab vermindert de psoriasis. Bij het staken van de ustekinumab is de kans groot dat de psoriasis weer terugkomt. Ustekinumab wordt gebruikt bij volwassenen:

- met matige tot ernstige plaque psoriasis
- die ciclosporine, methotrexaat en lichttherapie niet kunnen verdragen
- bij wie deze behandelingen niet werken

Artritis psoriatica

Artritis psoriatica is een ontstekingsziekte van de gewrichten die in de meeste gevallen samen voorkomt met psoriasis. Als u artritis psoriatica heeft, worden eerst andere antireumatische medicijnen geprobeerd. Als deze niet werken of u ervaart er bijwerkingen van, kan overwogen worden om ustekinumab te starten.

Wanneer werkt ustekinumab

Effecten van ustekinumab kunnen al binnen enkele weken merkbaar zijn. Er zijn ook patiënten bij wie het effect langer op zich laat wachten.

Voordat u start met ustekinumab

U krijgt een afspraak bij de reumaverpleegkundige van het ziekenhuis. De reumaverpleegkundige is gespecialiseerd in het geven van uitleg en adviezen van deze medicijnen. Ook kijkt zij of er redenen zijn (contra-indicaties) om niet met deze medicijnen te starten. De reumaverpleegkundige kijkt ook of u geen infectie heeft.

Voordat u start wordt u onderzocht op tuberculose, leverontsteking (hepatitis B en C) en zo nodig op HIV.

Onderzoek op hepatitis, tuberculose en HIV

Tuberculose

Het is voor uw reumatoloog belangrijk te weten of u in het verleden tuberculose (TBC) heeft gehad, of ermee in contact bent geweest. Bij een behandeling met ustekinumab kan de TBC weer actief worden. Daarom wordt voordat u met de behandeling start:

- Een longfoto gemaakt.
- Een afspraak bij de longarts gemaakt. De longarts laat een bloedtest (IGRA) en een huidtest (Mantoux) doen en beoordeelt of er een (in)actieve TBC infectie is. Een Mantouxtest is een huidtest waarbij een kleine hoeveelheid vloeistof in de huid wordt geprikt. Na 3 dagen wordt gekeken of er een huidreactie is, die duidt op eerder tuberculose contact.

Wanneer uit het onderzoek blijkt dat u vroeger tuberculose heeft gehad of dat u ermee in aanraking bent geweest? Dan kan uw reumatoloog na overleg met de longarts besluiten om u uit voorzorg medicijnen te geven tegen tuberculose.

Hepatitis

Uw bloed onderzocht op hepatitis B en C (leverontsteking). Heeft u in het verleden een hepatitis gehad? Vertel dit dan aan uw reumatoloog. Tijdens de behandeling met ustekinumab kan een in het verleden doorgemaakte hepatitis weer opvlammen.

HIV

Uw bloed onderzocht op HIV als daar een aanwijzing voor is en u daar toestemming voor geeft.

Wat doet u als u een infectie krijgt?

De afweer tegen bepaalde infecties is minder goed tijdens de behandeling met ustekinumab. Overleg daarom altijd met uw reumatoloog als u tekenen van een infectie heeft. Ook als het om een zeer lichte infectie gaat. Teken van een infectie zijn bijvoorbeeld: koorts, hoesten, diarree, tandproblemen en een brandend gevoel bij het plassen.

U moet stoppen met de ustekinumab als u last heeft van:

- Ernstige infecties zoals bloedvergiftiging (sepsis), een abces, tuberculose, ernstige terugkerende oorontsteking, longontsteking.
- Infecties door parasieten.
- Koorts of als u start met een antibiotica.

Na behandeling van de infectie kan na overleg met uw reumatoloog de ustekinumab weer gestart worden.

U kunt DOORGAAN met de ustekinumab bij virusinfecties en/of verkoudheid.

Operatie of behandeling door een specialist of tandarts

- Als u een operatie krijgt, moet ustekinumab tijdig voor de operatie worden gestopt. Geeft u een eventuele operatie op tijd door aan bij uw reumatoloog.
- Wanneer de operatiewond genezen is kan ustekinumab na overleg met de reumatoloog weer gestart worden.
- Bij een geplande behandeling door de tandarts of kaakchirurg moet ustekinumab ook tijdig voor de behandeling worden gestopt. Vertel de kaakchirurg of tandarts daarom altijd dat u ustekinumab gebruikt.
- Bij een spoedbehandeling moet ustekinumab zo snel mogelijk worden gestopt. Eventueel kan een behandeling met antibiotica worden geadviseerd. Dit alles gaat in overleg met uw specialist en/of tandarts

Zwangerschap, anticonceptie, borstvoeding

Vrouwen mogen tijdens het gebruik van ustekinumab niet zwanger raken. Er zijn onvoldoende gegevens bekend over de eventuele schadelijkheid voor het ongeboren kind. Een betrouwbaar anticonceptiemiddel is daarom belangrijk.

Heeft u een zwangerschapswens, overleg dan altijd met uw reumatoloog. Voordat u zwanger mag worden, moet u minimaal 15 weken gestopt zijn met de ustekinumab.

U mag tijdens het gebruik van ustekinumab geen borstvoeding geven.

Heeft u hierover nog vragen, stel ze dan gerust aan uw reumatoloog of de reumaverpleegkundige.

Hoe gebruikt u de ustekinumab

Ustekinumab moet 1 keer per 3 maanden onder de huid worden geprikt, tenzij uw reumatoloog anders voorschrijft. Kies hiervoor een vast dag uit.

Tussen de eerste en tweede injectie zit 1 keer een kortere tijd namelijk 4 weken.

U kan de ustekinumab zelf prikken, maar u kunt het ook door iemand anders laten prikken. Bijvoorbeeld door uw partner of een naaste. De reumaverpleegkundige leert u of de andere persoon hoe u een injectie moet geven. Prik niet in de huid die tekenen van psoriasis heeft.

Hoeveel ustekinumab schrijft de reumatoloog voor?

Uw reumatoloog bespreekt met u hoeveel ustekinumab u nodig heeft en voor hoe lang.

De dosering hangt af van uw gewicht. De eerste prik is meestal 45 mg. Mensen die meer wegen dan 100 kg kunnen 90 mg voorgeschreven krijgen in plaats van 45 mg.

Wat moet u doen als u een dosis bent vergeten?

Als u de ustekinumab vergeet toe te prikken? Neem dan contact op met uw reumatoloog of de reumaverpleegkundige. Neem nooit een dubbele dosis om een overgeslagen dosis in te halen!

Hoe bewaart u de ustekinumab

- Zorg ervoor dat kinderen niet bij de ustekinumab kunnen komen.
- Bewaar bij een temperatuur van 2 tot 8°C (in de koelkast).
- U mag ustekinumab niet invriezen.
- Bewaar de flacon in de buitenverpakking om te beschermen tegen licht.
- U mag de flacon niet schudden. Lang en hevig schudden tast de werking van de ustekinumab aan.
- Als u op vakantie gaat, moet u ustekinumab tijdens de reis en op uw vakantieverblijf gekoeld bewaren bij een temperatuur van 2 tot 8°C.
- Bij reizen heeft u een medicijnpaspoort, een artsenverklaring en een koeltasje nodig. Overleg hierover met de reumatoloog of reumaverpleegkundige.

Hoe lang kunt u ustekinumab bewaren?

U kunt ustekinumab bewaren tot de uiterste gebruiksdatum (EXP) die op de verpakking staat. U moet het dan wel volgens de voorschriften bewaren (bij 2 tot 8°C in de koelkast). De spuit is al gevuld. Haal de spuit 1 uur voor gebruik uit de koelkast.

Gebruik van ustekinumab samen met andere medicijnen

Vertel elke arts die u bezoekt in over uw behandeling met ustekinumab. Vertel uw huisarts, uw apotheker, uw tandarts en uw specialist altijd welke medicijnen u gebruikt. Denk hierbij ook aan medicijnen die u zelf koopt bij drogist of apotheek (zelfzorgmedicatie).

Bijwerkingen van de ustekinumab

Zoals elk medicijn kan ook dit medicijn bijwerkingen hebben. Gelukkig krijgt niet iedereen daarmee te maken. De meest voorkomende bijwerkingen zijn jeuk, gevoeligheid, roodheid en/of pijn rondom de injectieplaats. Als deze reactie niet vanzelf binnen enkele dagen verdwijnt of erger wordt, neem dan contact op met uw reumatoloog of de reumaverpleegkundige. Meestal worden deze reacties na de eerste maand van de behandeling minder.

Andere bijwerkingen kunnen zijn:

- Infectie van de keel of de luchtwegen,
- Depressie
- Duizeligheid,
- Hoofdpijn
- Pijnlijke keel
- Verstopte neus,
- Diarree
- Jeuk
- Rug- of spierpijn
- Moeheid
- Ontsteking van het weefsel onder de huid (met verschijnselen zoals warmte, zwelling, roodheid en pijn).

Krijgt u een bijwerking? Neem dan contact op met de reumatoloog of reumaverpleegkundige. Heeft u buiten kantooruren een bijwerking? Neem dan contact op met uw huisarts of huisartsenpost.

Meer kans op kanker?

Biologicals zoals ustekinumab verzwakken een deel van het afweersysteem dit kan het risico op kanker vergroten. De kans hierop is echter klein. Onderzoeken tonen tot nu toe aan dat bij het gebruik van ustekinumab er mogelijk een iets vergrote kans is op het ontwikkelen

van huidkanker. Als u ooit enige vorm van kanker heeft gehad is dit belangrijk om met uw reumatoloog te bespreken voordat de behandeling start.

Vaccinaties

- Als u ustekinumab gebruikt, mag u **niet** worden ingeënt met een **levend of verzwakt levend vaccin**. Denk hierbij aan gele-koorts, bof, mazelen, rode hond (BMR), poliomyelitis, oraal tyfus of BCG. De ustekinumab moet 15 weken gestopt voordat u een levend of verzwakt vaccin mag krijgen.
- De grieprik of vaccinaties met dode of niet-actieve bacteriën of virussen mag u wel krijgen. Een grieprik wordt bij gebruik van ustekinumab aanbevolen.

Reisadvies en uitleg over vaccinaties krijgt u van de reumaverpleegkundige of de reizigerspolikliniek.

Vragen en telefoonnummers

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Met deze informatie beslist u, samen met uw arts, over uw behandeling. Heeft u na het gesprek met uw reumatoloog en na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel deze dan gerust.

- Polikliniek reumatologie (023) 224 0170
- Ook kunt u contact opnemen met een reumaverpleegkundige via het telefoonnummer van polikliniek reumatologie.

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid
Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord
Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp
Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl